

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt — 4 korona,
negyedévre 1 frt — 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. — 20 fillér.

Felolvas szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyitőr sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Fülhívás előfizetésre.

A „Köszeg és Vidéke“ 16. évfolyamának harmadik negyedére, mely július hóval kezdődik, előfizetést nyitunk s tisztelettel kérjük előfizetőinket előfizetéseik megújítására, valamint mind azokat, kik hátralékban vannak, hátralékaik kiegyenlítésére.

Lapunk programját s irányát fejtegetnünk szükségtelen. Az a tizenöt év, mely a „Köszeg és Vidéke“ háta mögött áll, ékesebben és ajánlóbban beszél minden frázisnál és egyhangyú ígéretek nélkül.

A „Köszeg és Vidéke“ előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.

Félévre 2 frt.

Negyedévre 1 frt.

Vidéki t. előfizetőinket arra kérjük, hogy ne találni tévedések elkerülése végett előfizetéseiket egyszerűen e cím alatt sziveskedjenek beküldeni:

A „Köszeg és Vidéke“ kiadóhivatalának Köszeg.

A „Köszeg és Vidéke“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A főgimnázium ügye.

Főgimnáziumot akarunk létesíteni s azon törjük a fejünket, hogy miképen juthatnánk szerszerivel hozzá. Azaz, hogy ne is igen törjük-marjuk magunkat, mert a nagy momentum óta, ahogy megszavaztuk a tervezett intézetre a 100 ezer forintot, a nagy problema megfejtéséhez tulajdonképpen mivel sem járultunk. Komolyan, tervszerűen legalább nem, mert azt a cselekedtet a városnak, hogy pénzáldozatra szánta magát, csak annyiba lehet venni, mint egy privát ember ama jaiubor szándékát, hogy házat akar építeni potom 100 frttal, a mi még hozzá kukoriczában vagy krumpliban fekszik. Hogy aztán ki adja hozzá a többit, milyen legyen az a ház: avval — számítván gazdag rokonaira — többé nem törődik.

De ez a hasonlat talán saútít is, hisz a város nem állapodott meg a pénz megszavazásánál, hanem legott megvárta a főpát idejövetelét s aztán deputáció útján kijelentette a benzések főpapja előtt, hogy: *ime, meg van szavazva a 100 ezer forint s most további figyelmedbe ajánlom a főgimnázium ügyét.* No, igen. De mit mondott erre a gazdag rokon; azt, hogy: *hiszen én majd csak adok valamit a te hajlékod fölépítéséhez, hanem abból az nem lesz meg; ajánlom, fordulj még egy más, gazdagabb rokonodhoz, aki jobban adhat nálad.*

És ez az, ez utóbbi, a mit a város eddig elmulasztott megtenni: a kormány támogatását

kikérni. Utóvégre is a benzésrend nem köteles minden ellenérték nélkül az eddigieknél nagyobb terhek viselésére. Legföljebb annyiban hozhat áldozatot, a mennyiben konviktus építése és berendezéséről van tulajdonképpen szó és ennek költségeit tartozik igazságképen viselni. A főgimnázium fölépítésére és fentartására nézve már csak a kormánynak kell gondoskodnia, vagy úgy, hogy a benzéseknek nyujt erre módot, vagy úgy, hogy az állam maga intézkedik az iskola ügyében. Azt hisszük, hogy az előbbi, vagyis a benzések által vezetendő főgimnázium az egyszerűbb és természetesebb mód, a mely megfelel az egységes nevelés-oktatásnak, a mai követeléseknek és általában a közóhajnak.

Tehát, ha akarjuk a főgimnáziumot: ezen az alapon kell kérnünk, ezen az alapon megindítani a tárgyalásokat a benzés-renddel és a kormánnyal.

Ha akarjuk a főgimnáziumot: ne várjunk ismét a főpát ideérkezésére, hanem lépünk vele menten a távolból is érintkezésbe és állapítsuk meg a legszükségesebb teendőket.

Ha akarjuk, ha igazán óhajtuk a *Ferencz József*-főgimnáziumot, abban az esetben nem szabad a miniszterre se várni, mert az nem jön ide és nem kérdezi tőlünk, hogy mit akarunk; hanem megfelelő uton-módon nekünk kell neki tudtára adni, hogy mi a szándékunk, a kérésünk.

E tárgyban való kérésünknek és a támogatásnak a miniszterhez hathatósan kell lenni. Meg kell mondani ott fenn, hogy *kéz kezet mos.*

TÁRCA.

A szegény irnok.

Az alföldön X. város közelében, a „Hortobágyi“ puszta mellett élt egy Kerekes Dani nevű, nagyon szegény, de kiválóan szép fiatal ember, ki egy odaváló földbirtokosnál irnokodott.

A földes ur, meggyőződve ügyességéről, teljesen megbízott benne és elküldte egyszer a környékben szarvasmarhát vásárolni. Ez alkalommal többek között eljuttott a fiatal Kerekes Dani egy G. nevű gazdag földbirtokoshoz. Ez nagyon alacsony származásu ember volt, ezelőtt paraszt, de rendkívül eszes, tehetséges és főleg kiváló emlékező tehetségéről volt ismertetes. Így p. o. pontosan ismerte az egész vidék birtokainak értékét, a talaj jóságát, a rajta levő terhet s kiterjedését.

Szerencse, szorgalom és rendkívüli munkásság által jelentékeny vagyont szerzett, s most már több szép birtoknak volt ura.

Az irnok nála vásárolta be a kívánt szarvasmarhát s miután az üzletet megkötötte, meghívta őt asztalához.

Vacsora alatt úgy, mint vacsora után kitüüően mulattak a házi ur és egyetlen leánya a fiatal ember társaságában, ki jó kedélye, udvarias és ügyes modorával egészen megnyerte a vendéglátók szívet.

Mínthogy az idő így nagyon gyorsan telt, késő lett, s Kerekes Dani szivesen fogadta a házigazda ajánlatát, ki arra kérte, hogy az éjjelt náluk töltsse. — Másnap reggel aztán korán elutazott.

Pár percz mulva így szólt leányához a földes ur: — „Minő csinos az a Kerekes Dani, én ugyancsak megszerettem.“

— „Nekem is tetszik — mondá a leány — ez nekem való férj volna.“

— „Ejnye — mondá az apa — miért nem mondat az nekem előbb?“

— Nem mertem én azt tenni kedves atyám, mert hát másként nem ismerem.“

— „Ejh mit, ha neked annyira tetszik, mint mondd s akarod őt, akkor majd teszünk róla.“

Ezen szavakkal kisetett a szobából, befogatott s lóhalálába a fiatal ember után hajtattott. Nem sokára utólérté Kerekes Danit s így kiáltott hozzá:

— „Hallja csak kedves Kerekes ur, maga csak egy szegény irnok ugy-e bár, csodálkozok rajta, hogy én a gazdag földbirtokos maga után utaztam. De ön rendkívül megtetszett leányomnak és ha akarja őt, minden további akadály nélkül feleségül veheti.“

— „Őh — felelte a fiatal Kerekes Dani, a legörömteljesebb meglepetéssel — az ön szavai túlszárnyalják legmerészebb vágyaimat is. Kedves leánya is végtelenül tetszik, de hát nagy szegénységem miatt nem mertem nyilatkozni.“

— „Ejh, az nem tesz semmit — mondá a földbirtokos — majd teszünk róla! Csak jöjjön velem azonnal vissza. Gyorsan!“

A fiatal ember természetesen rá állott az ajánlatra s kellemes társalgás közben csakhamar megérkeztek G. birtokára s ott egyenesen a lakóházba siettek.

— „Fogadd őt“ — kiáltá az apa örömmel leányának, amint a fiatal Kerekes Danival a szobába léptek, s diadalmas monollyal, gyorsan hozzá vezette.

— „Ah pompás, hogy ön megint itt van!“ vizonzá a leány örömlépten atyjának szerencsésen sikerült utazása fölött. Most következtek a kölcsönös boldog üdvözlések és vallomások egyébb a rokonszenvből kifolyó nyilatkozatok a szerelmesek között. Egy pillanat alatt

természetesen a föld legboldogabb halandói lettek, s vidáman tréfálkoztak és enyelegtek egymással, szívük kedvük szerint.

— „Nos — mondá az apa — teljesen megegyeztek-e egymással?“

— „Minden esetre kedves papa“ — felelték egyhangulag.

— „Jól van, tehát el is jegyezhetik egymást.“

Ez is azonnal megtörtént.

És így Ilona kisasszonynak, ki már több gazdag kérést kiköszörözött, szép fiatal vőlegénye lett, míg a fiatal Kerekes Dani, ki rövid pár óra előtt még reménytelen szegény irnok volt, guzdag menyasszonyt nyert Ilona kisasszonyban és most mint boldog vőlegény, telve a legszebb reményekkel, elragadtatva utazott vissza főnökéhez. Rövid idő alatt megtörtént a többi szükséges előkészület is és a jegyesek megtartották a fányes lakomával egybekötött esküvőt. A derék vő lett később természetesen a kitünő após örököse, ki ráhagyta kis vagyonát, úgy körülbelül 160.000 korona értékben, mely őt birtokból állott, mindeu hozzátartozó ingósággal együtt.

Ember emlékezet óta nem volt az egész alföldön oly boldog házasság, mint az, melyet Ilona kisasszony a szegény Kerekes Dani irnokkal kötött.

Matild.

Mi miment mondanak a nőkről.

Mióta a világ áll, sok rosszat mondtak a nőkre, s mégis ők kormányozzák még mindig a világot.

A nők kegye csalárd, mondá bölcs Salamon, jószáguk alatt álnokság rejlik.

A hány hal van a tengerben, a hány csillag van

